

PRI ŠTIRIH LETIH

Kaj že zmorem?

- ☺ Izgovarjam vse glasove z izjemo šumnikov in glasu /r/.
- ☺ Izgovarjam stavke, ki imajo 4 do 6 besed.
- ☺ Sprašujem po pomenu besed.
- ☺ Razumem in uporabljam vprašalnice: kdaj, kako, koliko.
- ☺ Razumem predloge za, pred, pod, nad, v.
- ☺ Priovedujem daljše, smiselne zgodbe.
- ☺ Slovnično pravilno uporabljam vse vrste besed.
- ☺ Komuniciram z drugimi otroki in odraslimi.

Z menoj obišči logopeda, če ...

- ? Izpuščam, nadomeščam ali zamenjujem glasove, zluge.
- ? Pogosto delam slovnične napake.
- ? Stvari opisujem in ne poimenujem.
- ? Moje povedi so kratke in preproste.

Kako mi lahko pomagaš?

- ⌚ Vzemi si čas in me poslušaj.
- ⌚ Uporabljam nadrejene pojme (Kateri sadež boš jedel? Jabolko ali kivi?).

PRI PETIH LETIH

Kaj že zmorem?

- ☺ Pravilno izgovarjam vse glasove.
- ☺ Govorim tekoče in razumljivo.
- ☺ Uporabljam sestavljene povedi in vse vrste besed slovnično pravilno.
- ☺ Obnovim poslušano pravljico.
- ☺ Resnično priovedovanje prepletam z domišljijo.
- ☺ Spodbujaj me k priovedovanju (npr. ob ilustracijah v knjigi).

- ☺ Razumem časovne pojme včeraj, danes, jutri, zjutraj, zvečer.
- ☺ Zapišem svoje ime.
- ☺ Znam določiti prvi glas v besedah.
- ☺ Prepoznam nekatere številke in črke.
- ☺ Uspešno komuniciram z otroki in odraslimi.

Z menoj obišči logopeda, če ...

- ? Nepravilno izgovarjam, zamenjujem ali izpuščam posamezne glasove.
- ? Delam slovnične napake.
- ? Ne uporabljam sestavljenih povedi (5 besed in več v eni povedi).
- ? Pomešam vrstni red besed v povedi.
- ? Ne znam priovedovati zgodbic, opisovati dogodkov.
- ? Ne razumem in ne uporabljam posameznih besednih vrst, npr. predlogov (spodaj, zgoraj ...).
- ? Ne zmorem slušno slediti daljši zgodbi.
- ? Ne razumem pomena večjega števila besed.
- ? Ne razumem navodil.

Kako mi lahko pomagaš?

- ⌚ Pogovarjaj se z menoj.
- ⌚ Poslušaj moje priovedi in opise slik.
- ⌚ Beri mi daljše pravljice.
- ⌚ Spodbujaj me k priovedovanju in obnavljanju zgodb.
- ⌚ Igraj se z mano igre slušnega razlikovanja – poiščiva besede na določen glas, ugotavlja prvi glas v besedah, iščiva rime ...

Pripravile:

Suzana Ciglarič, prof. def. surdo-logo
 Teja Hržič, dipl. prof. logo-surdo
 Anja Lukman, mag. prof. logop. in surdoped.
 Nataša Pihler Brumen, prof. def. surdo-logo
 Tamara Sevšek, mag. prof. logop. in surdoped.

AKTIV MOBILNIH LOGOPEDINJ, OŠ DR. LJUDEVITA PIVKA PTUJ

Viri in literatura dostopni na: <http://solapivka.splet.arnes.si/mobilna-logopedska-in-surdopedagoska-sluzba/>

RAZVOJ GOVORA, JEZIKA IN KOMUNIKACIJE

PREDŠOLSKO OBDOBJE

KDAJ K LOGOPEDU?

Razvoj govora in jezika je proces, ki poteka pod vplivom različnih dejavnikov. Če je otrok zdrav in vpliv okolja ustrezan, poteka govorni razvoj v določenih fazah, ki imajo vsaka svoje značilnosti. Kljub vsemu pa ima vsak otrok svoj individualni tempo razvoja. Če vas skrbi govorno-jezikovni razvoj vašega otroka, ne glede nato, za kakšne težave gre, je prav poiskati strokovno pomoč logopeda.

PRI ENEM LETU

Kaj že zmorem?

- ☺ Odzovem se na svoje ime.
- ☺ Obrnem glavo in gledam v smeri zvoka.
- ☺ Poslušam, ko se z mano pogovarjaš.
- ☺ Prepoznam besede za vsakdanje predmete.
- ☺ Razumem prepoved.
- ☺ Dam predmet na zahtevo ali brez.
- ☺ Uporabljam določene geste (npr. pokažem »papa«, pomaham, dvignem roki, pokažem s prstom ...).
- ☺ Sodelujem v socialnih igrah z uporabo gest.
- ☺ Posnemam različne gorovne in živalske glasove.
- ☺ Začenjam razvijati združeno pozornost (pogledam predmet, nato tebe in ponovno predmet).

Z menoj obišči logopeda, če ...

- ? Ne uporabljam različnih intonacij in glasov.
- ? Ne reagiram na vprašanja.
- ? Ne reagiram na hrup.
- ? Ne posnemam glasov odraslih.
- ? Ne kažem zanimanja za zvočne igrače.
- ? Ne čebljam ali naenkrat neham čebljati.

Kako mi lahko pomagaš?

- 🌀 Glej me, ko se pogovarjaš z mano.
- 🌀 Odzivaj se na moja dejanja in jih prevajaj v besede.
- 🌀 Pripoveduj mi, kaj počneš ob dnevnih rutinah ali aktivnostih.
- 🌀 Beri mi knjige, skupaj spoznavajva nove besede.

PRI DVEH LETIH

Kaj že zmorem?

- ☺ Pravilno artikuliram večino samoglasnikov, glasove m, p, b, n, t, d na začetku zlogov in kratkih besed.
- ☺ Besed še ne izgovarjam natančno.
- ☺ Povezujem dve besedi v stavek.
- ☺ Oponašam kratke fraze.
- ☺ Uporabljam samostalnike, zaimke, glagole.
- ☺ Prepoznam dele telesa.
- ☺ Izpolnjujem dvojna navodila (Daj skodelico na mizo.).

Z menoj obišči logopeda, če ...

- ? Kažem malo interesa za dogajanje okrog sebe.
- ? Ne vzdržujem kratkotrajne pozornosti pri aktivnosti oz. igrači, ki sem si jo izbral sam.
- ? V igri ne imitiram znanih situacij (hranjenje dojenčka, česanje las ipd.).
- ? Ne razumem imen vsakodnevnih predmetov, enostavnih navodil in vprašanj, novih besed.
- ? Na verbalno zahtevo ne dam želenega predmeta.
- ? Ne poskušam dobiti stvari z gorovom in gesto.

Kako mi lahko pomagaš?

- 🌀 Prilagodi hitrost svojega govora, daj mi dovolj časa, da ti odgovorim.
- 🌀 Bodi mi dober govorni vzor (pravilno ponovi za mano, ponovi, razširi, dopolni mojo izjavo).

PRI TREH LETIH

Kaj že zmorem?

- ☺ Izgovarjam glasove: p, b, m, n, j, t, d, f, v, h, k, g.
- ☺ Poslušam daljše zgodbe (10 minut).
- ☺ Sledim sestavljenim navodilom (Pojdi v kuhinjo, poišči brisačo in jo prinesi.).
- ☺ Poznam osnovne barve (rumena, modra, rdeča, zelena).
- ☺ Izgovarjam stavke, ki imajo 3 do 4 besede.
- ☺ Govorim tekoče.
- ☺ Uporabljam zaimke, predloge, množino.
- ☺ Razumem in sprašujem: kaj, kdo, kje, zakaj.
- ☺ Pripovedujem zgodbe od dogodkih (opišem dan v vrtcu).
- ☺ Pravilno tvorim preteklik in prihodnjik.

Z menoj obišči logopeda, če ...

- ? Uporabljam le nekaj besed.
- ? Ne izgovarjam večine glasov.
- ? Ne pogovarjam se z vrstniki.
- ? Drugi ljudje me ne razumejo.
- ? Ne odgovarjam na vprašanja.
- ? Namesto da bi odgovoril, ponovim za teboj.

Kako mi lahko pomagaš?

- 🌀 Z menoj se pogovarjaj.
- 🌀 Sprašuj me, postavljam mi izzive.
- 🌀 Beri mi pravljice, o njih pogovarjajva.
- 🌀 Skupaj raziskujva, se igrajva.
- 🌀 Če se mi zatika, me ne popravljaj. Za menoj samo ponovi pravilno različico.